

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMBINED COMPETITIVE EXAMINATION
FOR RECRUITMENT TO THE POSTS OF
PROVINCIAL MANAGEMENT SERVICE, ETC - 2021
CASE NO. 3C2022

SUBJECT: PERSIAN (PAPER-II)

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE:

- All the parts (if any) of each Question must be attempted at one place instead of at different places.
- Write Q. No. in the Answer Book in accordance with Q. No. in the Q. Paper.
- No Page/Space be left blank between the answers. All the blank pages of Answer Book must be crossed.
- Extra attempt of any question or any part of the question will not be considered.

سوال نمبر 1: درج ذیل اقتباسات میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کریں:

الف: نقل است کہ عبادتاری بود و بنام می رفت و هیچ چیز نداشت از مقام و گرسنه بود و دستگیر
 کہ: "بہ اطفال و عیال چه کہ ہم کہ دست کسی می روم؟" در درمی عظیم می رفت. ابراهیم را وید
 عاکن نشیخته گفت: "با ابراهیم! مزار تو غیرت می آید کہ تو چنین سلطنت و فارغ نشستی ای و
 من چنین سرگردان و عاجز." ابراهیم گفت: "هر چه ما کرده ایم از حاجت ها و عبادت های مقبول و خیرات
 مسروبه این جملہ را بہ تو دادیم تو بک ساجد اندرہ خود را بہ ما دادی؟"
 ب: م آورده اند کہ سپاہ دشمن بسیار بود و اینان اندک جماعتی آہنگ گریز کردند. پسر نعرہ زد و گفت:
 ای سردان بکوشید با جامہ زبان بپوشید. سواران را بگفتن او تصور زیادت گشت و بہنگار حملہ
 آوردند. ششم کہ ہم در آن روز در دشمن نظر یافتند. ملک سر و جہشت بپوشید و در کنار گرفت و
 ہر روز نظر بہی کرد تا ولعید خویش کرد. برادران حسد بردند و ہر در طعائن کردند. خواہر از
 غریبہ میدید در بچہ برہم زد. پسر در یافت و دست از طعام گشت و گفت: محالست کہ ہر ہندان
 بپوشد و بی ہنران جای ایشان بکنند.

سوال نمبر 2: مندرجہ ذیل اقتباسات میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کریں:

الف: کبر جور شکم نیستی، هیچ مرغ در دام مباد نفادی بلکہ مباد خود دام نہادی. حکیمان دیر دیر
 جور بند و عابدان نیم سپر و زاهدان سپر و منی و جوانان تا طبع برگیرند و پیران تا عرف بکنند. اما
 قلندران چندان کہ در معادہ جانی نفس نشاند و بر سفرہ روزی کسی نہ جوانمرد کہ بخورد و بدعہ از
 عابدی کہ نخورد و بنہد. مگر کہ ترک شہوات از بہر قبول خلق دادہ است. از شہونی حلال و
 شہوتی حرام افتادہ است۔
 ب: از خوشحالی می دوید و بہ سہ تازی فکر می کرد کہ اکنون مال خودش بود بکرمی کرد کہ دیگر
 وقتی سر حال آمد و زخمہ را با قدرت و بی اختیار سیم های نار آشنا خواہد کردہ نہ دلش از این واہمہ
 خواہد داشت کہ مبادا سیم ہا پارہ شود و صاحب نار، روز روشن او را از شب نار ہم نار نہ کند. از
 این فکر راحت شدہ بود. فکر می کرد کہ از این پیش چنان ہنرمایی خواہد کرد و چنان داد خود را از
 نار خواہد گرفت کہ خودش ہم تابش را نیاورد و بی اختیار بہ کربہ بیافتد۔

سوال نمبر 3: مندرجہ ذیل اجزائے میں سے کسی ایک کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ اور تشریح کریں:

۱۰
 بار تویی غار تویی خواجہ نگہدار مرا
 سینہ مشروح تویی بر در اسرار مرا
 قند تویی زہر تویی پیش میازار مرا
 دانہ تویی دام تویی بادہ تویی جام تویی
 آہو بچہ کرد و روبہ آرام گرفت
 دیدی کہ چگونه گور بہرام گرفت
 دیدم ہو ہزار کوزہ گویا و خموش
 کو کوزہ گرو کوزہ خرو و کوزہ فروش

الف: ہار میرا غار مرا عشق جگر خوار مرا
 لوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی
 قطرہ تویی بحر تویی لطف تویی قہر تویی
 آب تویی کوزہ تویی آب دہ این بار مرا
 آن قصر کہ چہشتید در او جام گرفت
 بہرام کہ گور می گرفتی جملہ عمر
 در کنار کہ کوزہ گری رفتم دوش
 ناگاہ بکی کوزہ بر آورد خروش

سوال نمبر 4: درج ذیل اجزا میں سے کسی ایک جزو کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ اور تشریح کریں:

۱۰

ابو منیہ بارود و من منی شوم از یار جدا
ابو و یاران و من و منی شوم از یار جدا
سیرہ نو حیز و عوا خرم و پستان سرخ
ابو و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا

ابو منی شوم از یار جدا
ابو و یاران و من و منی شوم از یار جدا
سیرہ نو حیز و عوا خرم و پستان سرخ
ابو و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا
عوا و منی شوم از یار جدا

سوال نمبر 5: درج ذیل اجزا میں سے صرف تین کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ اور تشریح کریں:

۳۰

زیر خاک مٹا میرا زندگیاں
زیر خاک مٹا میرا زندگیاں
ارتقای محکمت و محسوس
عالم افروزی بہار و غزل عشق
ای جوانان عجم جان من و جان شما
تا بہ دست آورده ام افکار پنهان شما
دیکھو ام از روزن دیوار زندان شما
اتنی در سینہ دارم از نیاکان شما
تا خدا بخشد ترا سوز و گداز
ہای او محکم فتہ در کوئی دوست
معنی او جوین غزال از ما رمید
جویم را از رقص جان پر دو خشت
مگر اینکه لذت او کہد بہ نولک خامی
دل نامبور دارم جو علیا بہ لالہ زاری
تہد آن زمان دل من ہی حکومت نگاری
سر منزلی دارم کہ ہجوم از فراری

نقطہ فوری کہ نام او خودی است
از محبت می شود پائیدہ تر
از محبت اشتعال جوہر عشق
فطرت او آتش اندوز در عشق
چون چراغ لالہ سوزم در خیابان شما
شوقہ ہازد در مشاعر زندگی اندیشہ ام
می دہد مردی کہ زنجیر غلامان بشکند
حلقہ کرد من زندگیاں بیکران آب و گل
پیر رومی را رفیق راہ ساز
و اینکه رومی مغز را داندز پوست
شرح او کردند و او را کسی ندید
رقص تن از حرف او آہو خشت
دل درہوان فریبی بہ کلام نیست داری
چکنم کہ فطرت من بہ مقام در نہمازد
جو نظر قرار گیرد بہ نگار خوبروائی
زخیر ستارہ جویم ز ستارہ افتابی

سوال نمبر 6: درج ذیل اردو اقتباس کا فارسی میں ترجمہ کریں:

۱۵

کسی نے کہا کہ اس کا جسم ریزہ ریزہ ہو کر پتھر بن گیا تھا اور مٹی میں مل گیا تھا
لیکن اس کی آنکھیں ابھی بھی آنکھوں کے طور پر دیکھ رہی تھیں اور اس کا دھڑکنے والا دل ابھی بھی
تپ رہا تھا۔ صرف ایک درویش نے کہا کہ وہ ابھی بھی پتھر کا ایک دو سروں کا شوقیہ تھا۔

سوال نمبر 7: درج ذیل سوالات میں سے کسی ایک سوال کا اردو یا انگریزی میں مفصل جواب لکھیے:

۱۵

- ۱۔ شیخ سعدی شیرازی کی گلستان پر مضمون نوٹ لکھیے۔
- ۲۔ مازلا شیرازی کی نواں کوئی کا مفصل جائزہ پیش کیجیے۔
- ۳۔ جمالیہ انکسائٹ عونی کا تنزیلی جائزہ پیش کیجیے۔

240